DEMAND NO. 54.—ADVANCES AND LOANS.

Q. *Loans and Advances by State/Union Territory Governments.*

'That a further sum not exceeding Rs. 2,39,58,300 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of 'Loans and Advances by State/Union Territory Governments'."

PRIVATE MEMBERS' BILLS AND RESOLUTIONS
MYSORE PUBLIC MEN ENQUIRIES BILL, 1968

Motion to circulate

Sri H. N. NANJE GOWDA (Arkalgud).—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Public Men Enquiries Bill, 1968 be circulated for eliciting public opinion by 1st April 1969."

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Public Men Enquiries Bill, 1968 be circulated for eliciting public opinion by 1st April 1969."

Sri M. NAGAPPA.—Sir, I have an objection to this. Instead of the Bill being sent for circulation, it may be taken directly for consideration by this House, and that is my objection.

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—Sir, I oppose leave being granted.

Mr. SPEAKER.—Sri Nagappa has raised some objection. He is opposing from one point of view and the Hon. Minister Sri Puttaswamy may be opposing it from a different point of view.

Sri M. NAGAPPA.—The Hon. Member moving for circulation may please be asked.....

Mr. SPEAKER.—The mover of the Bill has requested under Rule 73(1) that it be circulated for the purpose of eliciting public opinion thereon. He has moved the motion and if any suggestion is there it can come up by way of amendment.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನನ್ನ ಸೂಚನೆಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೋ, ಅಥವಾ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೋ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

Sri K. PUTTASWAMY.—If the Hon. member wants, I have absolutely no objection to repeat what I said. The Hon, Member sought leave of the House for circulation of the Bill for public opinion. I said: "I oppose leave being granted".

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Periapatna).—Sir, Sri H. N. Nanje Gowda has sought leave of the House for circulating the Bill he has put before the House. He has not yet made any introductory speech as to why it should go for public opinion. Before that, the Hon. Minister for Parliamentary Affairs rises and says: 'I oppose leave being granted'. He is welcome to oppose it after hearing the mover. Even before he hears what exactly are the reasons in support of the motion, he has already made up his mind to oppose it. It is rather unfair.

Sri K. PUTTASWAMY.—I thank the Hon. Member Sri Channabasappa. Perhaps he did not notice what happened in this House; he was facing me and he could not see the Hon. Member Sri Nanje Gowda. Sri Nanje Gowda moved the motion and resumed his seat, and therefore, I had the opportunity to say: 'I oppose leave being granted'. I cannot come in the way of the Hon. Member Sri Nanje Gowda making such remarks as are necessary in support of his motion.

4-00 P.M.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I have not kept quite. Some members were saying something.

Mr. SPEAKER.—Mr. Nagappa wants to move it by way of amendment. For that, simply stating something is not enough,

Sri D. B. KALMANKAR.—Under Rule 73, there are two courses open. The Rule 73 reads as follows:

> "(1) When a Bill is introduced, or on some subsequent occasion, the member incharge may make one of the following motions in regard to his Bill, namely:
>
> (i) that it be taken into consideration by the Assembly either at once or at some future day to be then specified; or
>
> (ii) that it be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon."

My submission is the Bill may not be sent for circulation, but it may be taken up for consideration provided the mover has no objection. He may be permitted to express his opinion on this point.

Sri M. NAGAPPA.—As per Rule 73 there are two courses open—one for consideration and another for circulation for the purpose of eliciting opinion. If it is moved for circulation, no question of debate arises. As soon as the motion for circulation is voted, the Bill goes for circulation. It can very well be seen from Sub-Rule (2) that:

> "At this stage no amendments to the Bill may be moved, but if the member in charge moves that his Bill be taken into

(SRI M. NAGAPPA)

consideration, any member may move as an amendment that the Bill be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon by a date to be specified in the motion."

Here a member has to move an amendment for circulation and the mover has to accept the amendment for circulation and then it goes for circulation and again on a particular date, the Bill comes back for consideration in this House.

MR. SPEAKER.—The Bill requiries recommendation of the Governor. The Governor has not given his recommendation. Therefore it cannot be moved for consideration.

SRI M. NAGAPPA.—I am sorry. At this stage whether the Governor's consent is necessary or not, is not the concern of the House. If it is for circulation I think there is no scope for debate and it will go on certain date. I will read Sub-Rule (3). It reads as follows:

(3) "On the day on which any motion that the Bill be taken into consideration by the Assembly either at once or at some future day is moved, the principle of the Bill and its general provisions may be discussed, but the details of the Bill shall not be discussed further than is necessary to explain its principles."

Therefore the mover has to mention the date in the motion that this may be circulated. So Rule 73 (3) comes into operation after the Bill goes to circulation. In between that, there is nothing.

MR. SPEAKER.—The Hon. member will please read Rule 74 (3) It is very clear. It reads as follows:

"Where a motion that a Bill be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon is passed, and the Bill is circulated in accordance with that direction and opinions are received thereon, the member in charge, if he wishes to proceed with his Bill thereafter, shall move that the Bill be taken into consideration by the Assembly and if such a motion is carried, the member shall further move that the Bill be referred to a Joint or Select Committee unless the Speaker suspends this Rule,"

Unless the House passes that motion, circulation is not possible. That is the position. Half an hour is allotted for this Bill. Now the time is exceeded. It is Extended by another half an hour.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮೈಸೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪೆನ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರೀಸ್ ಬಿಲ್ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಸಮಯ ಏನಿದೆ ಇದು ಭಾರೀ ಪಕ್ಕವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ

ವೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥವರು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಕಾನೂನಿನ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಕೆಲವರಿಂದ ಬಂದಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಕಾನೂನಿನ ಆಧಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಆಸೆಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಲಯಬಲಿಟೀಸ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದರ ವಿವರವನ್ನು ತರಿಸ ತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರ ಮಾತಿನ ಧ್ವನಿ, ಅವರ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಕೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಆಧಾರ ಇಲ್ಲ. ಆದರಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಕೈಕಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಆದೀತು ಎಂಬ ಆಶೆಯನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾರಿ ದೃಢ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಧೈರ್ಯದ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟು ಸಮಿತಿ ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಒಂದು ಧೈರ್ಯದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾದರಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೊದಲು ತಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಹ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿತನುಡಿ ಹೇಳಿ ಅವರ ಒಂದು ಶಿಫಾರಸು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಅವರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದು ನಂತರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸು ಪಡೆದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಕಳಿಸ ಬಾರದು ಎಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಏನು ಒಂದು ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಬಗ್ಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಇದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಮಿಷನ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಅನುಮಾನದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯೋಗ ನೇಮಕಮಾಡದಿದ್ದರೆ ತಾವು ದೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೀರಿ. ಲೋಕಪಾಲರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಲೋಕಪಾಲರ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು, ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವವರು, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೇಯರ್ ಆಗಿರುವವರು ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಒಳಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡೆವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಸಿ ಬಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಪರಾಧ ಹೊರಿಸು ವವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಅಂಶಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬಂದನಂತರ ಯಾವುದು ಸಾಧ್ಯ ಯಾವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಬಿಲ್‌ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಸಂತಾನಂ ಕಮಿಟಿಯವರು 12 ಜನ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಥವಾ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಹೊರಿಸಿ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡವರನ್ನು ಸಹ ಸಂತಾನಂ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ನಾನು ತಂದಿರುವ ಬಿಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಆಯೋಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಪುಟಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ತೆಗೆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳಗುತ್ತದೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮೇಲಿರುವ ದೂರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಚಿನ್ನದಂತೆ ಬೆಳಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಹ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನೆನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತಿನಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ಇರುವಂತಹ ವಿಚಾರವಂತ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೆಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮನಗೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವ ಸಹೃದಯತೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾರೆಂದು, ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಬಿಲ್ಲನ ಪರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. Caeser's wife must be above suspicion. ಎಂದು ನೆನ್ನೆ ದಿವನ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್‌ಅರಸು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಳಂಕರಹಿತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪುಟವಿಟ್ಟ ಚಿನ್ನದಂತೆ ಬೆಳಗಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದನಂತರ ವಾಪಸ್ ಬಂದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ತಮಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಸಿಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಪ್ರೀತಿವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The Business Advisory Committee has allotted only half an hour for this Bill.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If the Hon. Minister will agree that it will be sent for eliciting public opinion, I have no objection. This is a very important measure. Some members have to speak about it.

Mr. SPEAKER.—I only said that the Business Advisory Committee have allotted only half an hour. Hon. Members must also bear in mind that Mr. K.H. Patil is waiting to speak. If the House is agreeable to carry on this business further, I have no objection. Is it the desire of the hon. members to take another half an hour?

Sri K. PUTTASWAMY.—I think we commenced non-official business at 4 O' clock. It was agreed that we have to sit for 2½ hours for non-official business. I am not against any more time being given to this Bill. Only one thing that I wanted to submit to you Sir, is that

it will eat into the other non-official business. If the other Members have no objection, I will not come in the way.

Mr. SPEAKER.—I shall put it to the House. Is it the pleasure of the House to extend time for this item by half-an-hour ?

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—Time is extended.

Sri D. B. KALMANKAR.—Since there are many Members who want to speak on this, I think time-limit may be enforced, Sir.

Mr. SPEAKER.—Member's Speeches and reply thereto should be over before 5 P.M.

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಜಾನತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ ಬಹಳ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂತಹ ಒಂದು ಶಾಸನ ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎನ್ ಕ್ವೈರೀಸ್ ಬಿಲ್ ಎಂದು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ಬಿಲ್ಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಕೂಡ ಸಾಧುವಾದುದು. ಈ ತರಹದ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೂ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ವ್ಯವಹಾರದ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಡೆಹಾಕತಕ್ಕ ಇವರ ನೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸವಾಗತಕ್ಕ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾತುರತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಮೆಂಬರುಗಳ ಮೇಲೆಯಾಗಲೀ ಆರೋಪಗಳು ಬಂದಾಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಶಾಸನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಶಾಸನ ತಂದು ಇದರ ಮೂಲಕ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾರ ಮೇಲಾದರೂ ಆರೋಪಗಳು ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಎಂದು ಇಂತಹ ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತರುತ್ತಿರುವುದು. ಇಂತಹ ಶಾಸನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಅವರು ಇಂತಹ ಶಾಸನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾದರೆ ಆಗ ಯಾವುದಾದರೂ ದೂರುಗಳು ಬಂದರೆ ಅವನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಇಂತಿಂಥಹ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದೂ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೈಪೋಟಿ ನೆಡೆಸುವುದೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ಇಲ್ಲ ಅದರಿಂದೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಇಂದು ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಗವರ್ನರರೊಡನೆ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಮೇರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗವರ್ನರವರಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇನಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಆದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ಅನವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ತಂದಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ 1947ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಅವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಯಾದ ಶಾಸನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಯಾವ ಶಾಸನವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಈಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರಿ? ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ತರಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ನೀವು ಜನರನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರಲ್ಲರುವ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ? ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಸನಬದ್ಧವಾದ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆದಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಈಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಲೋಕಪಾಲ ಎನ್ನುವ ಇನ್‌ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಕೆಲವು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದವು, ಕೆಲವು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೇ ಹೋದುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ ಶುಚ್ಛವಾಗಬೇಕು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆತುರ ಇರತಕ್ಕವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದೂರುಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ರುಜುವಾತುಪಡಿಸುವುದು? ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರೀನ್ಸ್ ಬಿರ್ ಎನ್ನುವ ಕಾನೂನು ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬರಕೂಡದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅಪ್ರಸ್ತುತ, ಕೋಅಪರೇಟೀವ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರದಿಂದ ನಲವತ್ತು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಇನ್‌ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುಗಳು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಚೇರ್ಮನ್ನರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಮನೋಭೆಯನ್ನು ತರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ! If this is the attitude, I am sorry you will not be helping to reconstruct this country on democratic lines and upon socialistic principle. ಸ್ವಾಮಿ ಈಗ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಬೇಡ ಎಂದರೆ, ನಾವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

4-30 P.M.

Sri K. PUTTASWAMY.—Here in the definition it is said : "a non-official office-bearer of any description in any of the public institution or undertaking". Public institution and undertaing is defined as an institution where Government interests are involved. I think with the

experience that the hon' Member is having, he knows there are several hundreds of co-operative institutions in which Government's interests are not at all involved. Therefore, I ask if he includes them also.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am sorry the Minister is creating another occasion for me to contradict his views. Public institution where public money is involved.

Sri K PUTTASWAMY.—There are co-operative institutions where Government interests are not involved.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If the principle is agreed to, we have no objection to amend it.

Sri H.M. CHANNABASAPPA.—Public moneys are to be safe and it is one of the institutions which handles public money.

ನಾನು ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದೇವೋ ಆಷ್ಟೇ ನೀವು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಆಗಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿದಂಗೆ ಎದ್ದು ಕಮ್ಯೂನಿಸಂ ಬರುತ್ತದೆ, ಮಿಲಿಟರಿ ಸರ್ಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನತ್ಯ, ನಿತ್ಯೆ ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಈ ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದು ಯಾವುದೂ ಬೇಡ ಎಂದರೆ ನೀವು ಹೋಗುವ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಾಯಕತ್ವಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಮೇಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಲೋಕಪಾಲ ಮತ್ತು ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅದು ಮಾಡದೇ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ? ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಅನಾಯಕತ್ವಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡಿ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ, ನತ್ಯ, ಧರ್ಮ ಇರಬೇಕು. ಯಾರು ಯಾರು ಮುಖಂಡರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಒಂದುವೇಳೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಜಾನತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀವು ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೇಯವಾದದ್ದು ಬೇರೆಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾದುದರಿಂದ ನೀವು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಗೌವರ್ನರ್‌ರವರನ್ನು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ನಾವು ನೀವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಪಾಸ್ ಮಾಡೋಣ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೇರೆ ದಾರಿಗೆ ಒಯ್ಯಕೂಡದು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I must first of all congratulate my young friend Sri H. N. Nanje Gowda who in my opinion, has rendered a great service to the State and brought this useful measure. What was due from the Government, he has done. We have been seeing in this country that public life is so polluted by all sorts of scandal mongering. Some kind of distorted version, whether wrong or right are given. Caeser's wife must be above suspicion. Similarly whoever might be in office, must be above suspicion. We have the definition of Johnson of politics. That definition is that politics is the last refuge of a scoundrel. Unfortunately, in this country or any other country politics and politicians are bound to be so willy-nilly in. Now what has

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

happened is, supposing a person does not get a contract or his contract is rejected then and there, be goes on talking that so and so is corrupt and somehow it sticks. Even falsehood as in the days of Hitlers Regime, if it goes on being repeated, the country begins to belive. Here is a golden opportunity given to you to see that this kind of clouds are cleared and all the cobwebs are removed. If you do not become amenable to Some kind of enquiry at this stage, I may say even after our deaths—because we are bound to die one day or the other—enquiries may be conducted by some persons. Therefore, please see that our future generation is not blacked by this, If any body complains let it be enquired and and let there be grand clearance then and there and let it be proved and whether he is corrupt or not. Otherwise it has become a mockery nowadays. In the previous administration sometimes they said they would enquire and afterwards they said that they did not say so. Such a thing will not cut much ice. If you feel the pulse of the country, nearly 99 per cent of the population will agree to this measure. If you feel it is not necessary or if you have any kind of *izath* or feeling that it must come from treasury benches then I will request my friend to withdraw or else. If you give me an assurance that you will bring in a measure like this, I will request my friend to withdraw this. Otherwise, we on this side stand cleared before the bar of public opinion. We throw a challenge. It is a pity that this morning or yesterday, the Chief Minister pleaded his helplessness and said that he could not compel us to furnish statement of assets. I cannot understand how the Chief Minister is as helpless as that. Therefore, let him be clothed with authority. Let him bring a law. If you want to do, better do it. Otherwise you will benigh to hear criticisms that: here are people who by self-appointment have become their own judge, their own prosecutors, and they have become accused, prosecutor and judge-all people put to-gether in one man. This is not fair. This is not democracy. We find in British Parliamentary democracy, a Minister was dismissed for having received the presentation of a cigarette case. There are such instances in England. Therefore, my appeal is this. We are not making any complaint against Ministers only. There may be M.L.As. and Ex-M.L.As. who may be hundred times richer than Ministers. We know some people who had taken eight annas and one rupee for pursuing their education, are rolling in wealth; they have got property worth Rs. 20 to Rs. 25 lakhs. Even such cases are there. Therefore, I suggest to everyone-whoever he is, whatever he is-he may be the tallest-welcome this wholesome measure, this very useful measure which my young friend shouldered to sponsor. The Government and our friends on the other side also should congratulate him and give him the fullest support.

With these few words, I support this measure.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಪ್ಪೊತ್ತು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯು ನೇಮಕವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಕೂಡ

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ, ಇದನ್ನು ಸರಿಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಏಕೈಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಿತಿಯು ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ, ಅವರು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಹೋಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬೇರೆ ಸಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿರಬೇಕು, 'ಸೀಸರ್ಸ್ ವೈಫ್ ಷುಡ್ ಬಿ ಎಬೊವ್ ಸಸ್‌ಪಿಷನ್' ಎನ್ನುವಂತೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರೇ ಹೊರತು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ತಾವೇ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಅವರೇನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹುಡುಗತನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಥ ಜನ ಇವೊತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾನೂನಿನಿಂದಲೇ ಸಾಲ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಲೀ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವ್ರಾಗಲೀ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿ, ಬೆಕ್ಕನಂತೆ ನಟನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಷ್ಟು ಮೋಸ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯಲು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥದ್ದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂಥದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ, ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಶೇಕರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಲುಷಿತವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಟಕೀಯವಾದ ಇಂಥ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈವೊತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಂಚವಾದರೂ ಆತ್ಮ ಗೌರವವಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇದ್ದವರು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಇವರೆಲ್ಲರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಏನೊಂದು ನಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಜನ ನಂಬುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರ, ಅವರು ಹೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲಿ, ತರುಣ ಮಿತ್ರರಾದ ನಂಜೇಗೌಡರು ಒಳ್ಳೆಯಧ್ಯೇಯದಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಕಾನೂನಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುವಂಥ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಯಾವ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಇಂಥ ಮಸೂದೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆ ಇರುವವರು ಮಾತ್ರ. ಅವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ 'ದಿ ಕ್ಯಾಟ್ ಈಸ್ ಔಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಬ್ಯಾಗ್'. ಅವರು ಜೆನ್ನಾಗಿ ನಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ ಬೇಡ ? ನಿಮಗೆ ಆತ್ಮ ಗೌರವವಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪಾತಿನಲ್ಲಿ ಗೌರವವಿದ್ದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ದಿನವೇ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ 29ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ವರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡೋಣ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆತ್ಮಗೌರವವಿದ್ದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಇವೊತ್ತೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ವೇಗದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕಾರ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಜಂಟೀ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕಳಿಸಿದೇ ಇದ್ದರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಬೇಕಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಈಗಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದನ್ನು ತಂದಿರುವ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳುತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಕಳಿಸಬೇಕೇ ಅಥವ ಬಿಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಇದರ ಮೂಲೋದ್ದೇಶ ದೊಡ್ಡದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸದಸ್ಯರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂತಾದವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಂದರೆ, ಶಂಕೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವ ಕ್ರಮ ಅದರ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ನಂಬಂಧವಿದೆ. ನಮ್ಮದು ಎಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಿಸ್ಟಂ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ, ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಬಡ್ಸ್‌ಮನ್ ಎಂದು ನೇಮಕಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ದೂರೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಬೇಕು ಎಂಬ ತತ್ವದಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ಮದರ್ ಆಫ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಾಂಗವಿದೆ ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತತ್ವ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದು 22 ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಷದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರ ಬಗ್ಗೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆಗ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರುವವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವರು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿರುವವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಯಾರು ಯೋಗ್ಯರು, ಯಾರು ಅಲ್ಲ, ಯಾರು ದೋಷಾರೋಪಣೆಗೆ ಅರ್ಹರು, ಯಾರು ಅಲ್ಲ, ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟೀವ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಿಫಾರಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಲೋಕಪಾಲ ಅಥವ ಲೋಕಆಯುಕ್ತ ಎಂದು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೂರು ಬಂದಾಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬಹುದು ಎಂದು ಸಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದರು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರು, ನೀವೂ ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ಎಂದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಸನವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಬೇಡ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿದರು. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಬಿಲ್ ಬೇಕಾದರೂ ತರಬಹುದು, ಲೋಕಪಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ತರಲಿ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವನ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತವಾದ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದ್ದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವಿಲ್ಲ 30 ವರ್ಷದ ಅನುಭವವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಶ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದರೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹಣವಿದ್ದವರು ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲಬೇಕೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಚುನಾವಣೆಯು ಬಹಳ ಕಾಸ್ಟ್‌ಲಿ ಗೇಂ ಆಗಿದೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು, ಬಡವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಹಣವಿರುವವರಿಗೆ, ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತಿದೆ. ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಿಲ್ಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು, 1947 ರಿಂದ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೂ ಅನುಕೂಲ, ದೂರು ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದಿನ

ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು. ಇಂಥಾ ಕಾನೂನಿಗೆ ಬಹುಮತ ದೊರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ, ಇದು ಎರ್ಡಾ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಬಡವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಎರ್ಡಾ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇರುವವರಿಗೆ, ಹಣವಂತರಿಗೆ, ಹಣ ಗಳಿಸುವ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿರುವವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ 5 ವರ್ಷ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೇಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರೇ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇರಬೇಕು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೇಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊರಪಡುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ 6 ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಲ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಇರಬೇಕು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಂತರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಾನ ಇದೆ. ಕೇವಲ ಶಾಸನಸಭೆ ಸದಸ್ಯನಾಗುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಬ್ರಿಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು ಅಥವ ಸೋಲಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಇದ್ದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಎಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯ ತನ್ನಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಬಂದರೆ, ಅದರಮೇಲೆ ಆವನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಮಾಡಲು ಲಾಯಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಬಿಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಂಥಾದ್ದು ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ತತ್ವ. ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆವರು ಅದರಿಂದ ಬದುಕಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದೆ. ಇಂಥ ಮನೋಭಾವನೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಡುವುದು, ದೂರು ಬಂದರೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದಾಗದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಫಾನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರ ಪರವಾಗಿ ಯಾರೂ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರಾಗಬೇಕು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಲು ಬೇಕಾಗುವ

5-00 P.M.

ಹಣ ಗಳಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮುಂದೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕುತ್ತಾರಪ್ರಾಯವಾದ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದು ಖಂಡಿತ ಇದು, ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಈಗಲೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈಗಲೇ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವನು ನಾನು ಅಲ್ಲ, ಅವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ತತ್ವ ಏನಿದೆ ಇದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರದು ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟೀವ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಮಾತು ಇದ್ದದ್ದು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೋಕಪಾಲ ಅಥವಾ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಎಂಬ ಬಿಲ್ಲನ್ನಾದರೂ ತರಲಿ (ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ಪೆನ್ಷನರು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಮನ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಬಿಲ್ ಅನ್ನುವುದು ಏನಿದೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅವರೇ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ತರಲಿ) ಇದರ ಅಗತ್ಯತೆ ಮಾತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

† Sri D. B. KALMANKAR.—Sir, while congratulating the Hon Member Sri Nanje Gowda for bringing this Bill the Mysore Public Men Enquiry Bill, I also appreciate the very frank views submitted by the hon. Member Sri Devaraj Urs. The necessity of this Bill cannot be overemphasized because we are finding that various types of allegations are being made against those who are in public life whether they are in the Congress or in the Opposition parties. To whichever party they may belong, once this Bill is passed it will be applicable to all of them and by virtue of which they have got ample powers to misuse.

Now I was requesting that this Bill be considered instead of being sent for eliciting public opinion. It was only for this reason that the man in the street is fed up with things that are happening. He always grumbles that public life is not pure whether it be in the industries controlled by the Government or other institutions, whether the person may be Minister, M. L. A. or Deputy Chairman of Village Panchayat, what we generally find is that there is misuse of power by men in power and yet they go scot-free. This House is spending lot of its valuable time only because there is no such Act before us. Suppose there was an Act under which action could be taken against anybody on a complaint being made. Then naturally much of our time would have been saved. There is an independent agency suggested in this Bill. It is the Governor who is to make the appointment and there are also safeguards against any hasty action being taken. There is preliminary investigation to be made. In the case of Ministers and persons of that category the appointment of the Judges is from the cadre of High Court Judges and in the case of others at the level of Taluk Boards and Village Panchayats the Judge to be appointed would be of the status of Sessions Judge. There is also provision to see that no frivolous complaints are made and so provision has been suggested that some amount has to be deposited. All the necessary safeguards are there. If the Government agree with the principle underlying this Bill, the Government may also make the necessary amendments and bring the Bill back. Why I am saying is that is this is not done, I am afraid our democracy which has been degenerating and the efficacy of which is being questioned by the common man, may not be safe. If we have to be under democracy and if it is to stay here if we want that the country should be safe from totalitarian regime like the Communist regime, then I think such a statute is very essential. The Supreme Court also took the same view in the case of the Bihar and Orissa Acts. There they have got ample powers and enquiry is going on. Similar is the case in U. P. acts. So my submission is that if the Government do not accept this principle, then we will have to conclude that our Government is not committed to the real principles of democracy and they want to save their skin somehow. So I request the Hon. Minister through the Chair to accept the principle of this Bill. If he promises the House that he would bring an official Bill of this nature with the necessary amendments then I would request the Hon. Member Sri Nanje Gowda to take back this Bill.

[SRI K. PUTTASWAMY rose]

Sri L. SRIKANTAIAH (Nanjangud).—Before the Minister for Law and Paliamentary Affairs begins his speech I would like to have one clarification. There is a similar Bill in my name.

Mr. SPEAKER.—There is no time. There is another Bill in the name of Sri K. H. Patil.

Sri L. SRIKANTAIAH.—I only want a small clarification.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Member may please resume his seat.

Sri L. SRIKANTAIAH.—I do not know why the Speaker is so harsh when I stand up. I am very sorry. If I also persist like other members, possibly then only I will be allowed.

Mr. SPEAKER.—The member is very uncharitable to the Chair. It is not fair to say so.

Sri L. SRIKANTAIAH.—When I make a polite request Chair directs me to sit down. If I insist like other members, then only it seems I will be allowed. I am very sorry.

Mr. SPEAKER.—Now the time has to be extended. Up to what time should it be extended ? Once we extend the time, we should stick to it.

Sri P. M. NADGOUDA.—This is an important measure and so the Hon. Members may be allowed to speak for one hour more.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, as far as this side is concerned, I have already made my position very clear. I would not like to suggest any time limit for the debate. There are other non-official matters pending. Therefore, it is for the other Side to decide as to what time is to be given for this Bill.

Mr. SPEAKER.—Shall I extend the time for this Bill upto 6 0' Clock ?

HON. MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—The time for discussion of this Bill is extended by one hour more.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಮುಗಿಸುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.— ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಈಗೇನು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥದೇ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲು ನೋಟಿಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಅವರ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಆ ಯು. ಪಿ. ಯ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಬೇಸ್‌ಮಾಡಿ ತಯಾರಿಸಿದಂತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲ ರತಕ್ಕ ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರಗಳು ನನಗೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲು ಕೇರಳದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಕೆಲವು ಸಂದೇಹಗಳು ಬಂದಿವೆ. ನಾನು ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗೌರ್ನರನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಂಡಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲೆರ್ನಾ ವಾದವಿವಾದಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಆರ್ಟಿಕರ್ 207 (3) ಪ್ರಕಾರ ಅಗತ್ಯವಿರಬಹುದು. ಆ ಆರ್ಟಿಕರ್‌ನಲ್ಲ ಕ್ಲಿಯರಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ)

ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಅನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯೂಸ್ಪ್ರಿಂಟ್ ಕಾನ್ಫ್ಲಿಕ್ಟ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ರೂಲ್ 73 (1)(i) ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೂಲ್(ii) ರಲ್ಲಿಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಥ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದನಂತರ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಇಲ್ಲವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲೂ ಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ರೂಲ್ 67ರಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ್‌ರವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ನಾವು ರೂಲ್ 73ನ್ನೂ ಮತ್ತು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 207 ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಓದಬೇಕು. Otherwise, the whole thing becomes infructuous, Rule 67 says :

> " If the Bill is a Bill which under the Constitution cannot be introduced without the previous sanction or recommendation of the Governor, the member shall annex to the notice such sanction or recommendation conveyed through a Minister, and the notice shall not be valid until this requirement is complied with. "

Article 207 (3) of the Constitution says :

> " A Bill which, if enacted and brought into operation would involve expenditure from the Consolidated Fund of a State shall not be passed by a House of the Legislature of the State unless the Governor has recommended to that House the consideration of the Bill. "

The word " consideration" is used here. Rule 67 of the Rules of Procedure deals with introduction, and Rule 73(1) (ii) about public opinion. Though the constitutional obligation is cast on the Governor I do not know what advice the Cabinet will tender to the Governor. Suppose it is sent for eliciting public opinion, we do not know what opinion the public will give. Can we not express our opinion as representatives of the people ?

ಆರ್ಟಿಕಲ್ 207 (3) ರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್ ಶಬ್ದವನ್ನು ರೂಲ್ 73 (3) ರಲ್ಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗವರ್ನರ್ ಅವರ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬೇಕು ಎಂದಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಒಪಿನಿಯನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಂದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅದು ತಲೆಕೆರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಕಾಲದೊಳಗೆ ನಾವು ಗವರ್ನರ್ ಅವರ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಪಡೆದರೆ ನಾಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I cannot understand why the Hon. Member should presume that the Governor is not going to give his consent.

Sri L. SRIKANTIAH.—We, as representatives of the people, have expressed our opinion sufficiently. Let us take the Bill into consideration straightaway. Simply if the Hon. Minister for Parliamentary Affairs says, that one cannot take recourse to Rule 73 even then we have not passed over the conflict. Therefore, in my submission, eliciting public opinion, will not serve any purpose at all. We can take the Bill

into consideration straightaway. If the Purpose is not fulfilled, why we should take refuge under Rule 73 (1)(ii) ? I think it is carrying coal to the New Castle.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಗತಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ವಿಷ್ಟೇ. 1964ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರ ಮೇರೆ, ಅವರು ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಲಿ, ಅವರು ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿ ಖಾನಗೀ ನಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರಲಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿಯವರು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಖಾನಗಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಆ ನಿರ್ಣಯ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅರಸ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಎನ್ನುವುದು ಬಹುತೇಕ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ. ಕಳೆದ 22 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಮುಖಂಡರು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆರೋಪಗಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿನಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದೂ ಒಂದು ತರಹ ಆರೋಪಣೆ. ಕೆಲವು ನೈಜವಾದ ಆರೋಪಣೆಗಳೂ ಕೂಡ ಇವೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಎರಚದೇ ಹೋದರೆ ಬಹುಶಃ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನತಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಬುಡವಿಲ್ಲದ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕಸಾರಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜವಾದ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ದಾಹ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಯಾರು ಯೋಗ್ಯ, ಯಾರು ಅಯೋಗ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಧನವಿಲ್ಲ. ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಂದುಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಅಥವಾ ಅಯೋಗ್ಯತೆ ತಿಳಿಯುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಹೊಣೆಯ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾನೂನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಜನತೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನಂಶಯ ಇರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಹಿಂದೆ ತಂದಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಈಗ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರಮೇಲೆ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ, ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಮೇಲೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದಾಗ ಆ ಅನುಮಾನ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸಾಧನಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಮ್ಯಾ ಎಕ್ವೈರಿ ಕಮಿಷನ್ ಅಂತಹ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಮಿಷನ್ ಬೇಕು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಪವರನ್ನು ಡೆಲಿಗೇಟ್‌ಮಾಡಿ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇರುವವರ ಮೇಲೆ ಬಂದಂಥ ಆರೋಪಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ವಿಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯರು ಉಳಿಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ವರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಅಗಿರುವುದನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರ ಪಿತ್ರರಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. 1957ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೂಡಾ ಆರೋಪಣೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದುವು. ಯಾವ ಮುಖಂಡರೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾರ ಕಡೆಯವರೇ ಆಗಲೀ ಅವರಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆಗಳು ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರು ಯೋಗ್ಯರು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನ ಅಳತೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಮಾತ್ರ ಅಯೋಗ್ಯರು, ಅನೀತಿಯುತರೆಂದು ಹೇಳುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಅತ್ಮಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ 7 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರಾಜ್ಯಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಾಗ ಯಾವ್ಯಾವ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ಆತ್ಮಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವನ ನೈತಿಕಮಟ್ಟವನ್ನು ಅವನೇ ಅಳತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾನ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಹಾಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದು ಬರೀ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದಾಗ್ಗೆ, ಯಾವುದೇ ಆರೋಪಣೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಂಥ ಒಂದು ಕಾಲವೂ ಉಂಟು. ಆರೋಪಣೆಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆಯೇ ಬರುತ್ತದೆಂದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅಯೋಗ್ಯರೂ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೆಲವರು ಬುಡ ಇಲ್ಲದ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಆರೋಪಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಅಂತಹ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—The persons who have given false complaints may also be dealt with properly. That is also provided.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್ ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದು ಆದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓದಿಲ್ಲ. ಬುಡ ಇಲ್ಲದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಅಸೂಯೆಪಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದು—ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕಬಾರಿ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಇದರಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇದರ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಹೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರ ಆಶೆ. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ತಪ್ಪು ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾಗಿ ಮಾತನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈಗ ಮನೆಯ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ನಾವು ಇರಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ತಂದಿರುವ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮಸೂದೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ(ಚಿಕ್ಕನಾಯ್ಕನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಿಗೂ, ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಶಾಸನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ನಮಗೂ ಒಂದು ಶಾಸನ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಮೇಲೂ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಷ್ಟು ಕೀಳು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ ಎಂದು. ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದದ್ದೂ ಕೂಡ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೈರಾನ್

ಚರಿತ್ರೆ, ಪಾರ್ಟ್ಯಾಯಿಕ್ ಚರಿತ್ರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತರದ ಒಂದು ನಂಶಯವನ್ನು, ಒಂದು ಶಂಕೆಯನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ ಹಿಡಿದು, ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು, ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳವರೆಗೂ ಕೂಡ ದಿನಚರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. All are honest, but there is nobody to watch. ಇರುವವರೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯವಂತರಾದರೆ, ಯಾರನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು ? ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುವಾಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಶಾಸನ ಅಗತ್ಯ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳಂಕ ಇದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಶಾಸನವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು. ಕಳಂಕ ಇಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಚಾರಣೆಯೂ ಬಂದರೂ ಒಂದು ಧೈರ್ಯ ಇರಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನೀವು ಒಂದು ಇಂಥ ಶಾಸನಮಾಡಿ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಶಾಸನ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮನಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳುವ ಇಂಥ ಒಂದು ಶಾಸನ ಬಹಳ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಹೇಳುವ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲಿ, ಕೆಲವರು ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ, ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕವೂ ಇಲ್ಲ ಪಕ್ಕವೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಯಾವ ತೆರಿಗೆಗೂ ಅವರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೇನು ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ದೈವ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಕಪ್ಪೆ ಪೊನ್ನನ್ನ ತಿನ್ನುತ್ತದೆ, ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ಹಾವು ತಿನ್ನುತ್ತದ, ಹಾವನ್ನು ಹದ್ದು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ, ಹದ್ದನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವೈರಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಶಾಸನ ತಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮಲೀನತೆಯನ್ನು ತೊಳಕೊಳ್ಳದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಿನಾಶ ಖಂಡಿತ. ನಕ್ಸಲ್ ಬಾರಿಯವರಿಗೆ ನಾವು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರೇವು ಅಳಿಸುವ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಇಂಥ ಶಾಸನ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಎಂದು ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇವತ್ತು ಲೋಕಪಾಲ, ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ತಪ್ಪು ಇದೆ, ಅದು ಹೊರಗಡೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ನಂಶಯ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಾಳದೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಶಾಸನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ, ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ತರುಣ ಮಿತ್ರರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ನಂಜೇ ಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕುಲೇಶನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು, ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಎಂದು ಹೆಸರುಳ್ಳವರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದು. ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಕ್ರಮ ಜೀವನ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರು ಏನಾದರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕೂರರು ಇರಬಹುದು, ಸತ್ಯವಂತರು ಇರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಖಂಡಿತಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಲಂಚರುಷುವತ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ಅಕ್ರಮ ಜೀವನ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಇದು ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳು ಇವೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಅವಾಂತರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೂಪದಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ನಾಯಕರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಮತ್ತು ಒಂದು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Ronald Wraith and Edgar Simpkins ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಪುಸ ಕವಾದ "Corruption

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ)

in Developing Countries" ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "Throughout the fabric of public life in newly independent States runs securely thread of bribery and corruption." ಈತರದ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದಂತಹ ನಂಜೇಗೌಡರು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಎಂದು ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥದನ್ನು ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಸರ್ಕಾರವೇ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲಸ. ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯ ವಿಶೇಷ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ದೂರು ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ, ಅದು ಪ್ರೂವ್ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಮಾಡಿ ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೆಲವರು ಮಾಡಿದ ಆರೋಪಣೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಯಾರ್ಯಾರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರು, ಅವರ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ನಾನೂ ಏನೂ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ವಿವರ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ನೀವು ಯಾವ ಕಾನೂನಿನ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಬಲ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಲ್ಲದೆ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸ್ ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಪಿಡುಗು ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆಶೆ, ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಕೇವಲ ಜುಬಾನನ್ನು ನಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾಂತರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅತಂಕಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅತಂಕವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರೇ ತರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿರುವಾಗ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕ್ಯೂಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಳ್ಳೋಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಂಥ ಮಸೂದೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಸಕಾಲಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಮಸೂದೆ ಬರುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಾನೂನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಅಪಚಾರ ದಿನೇ ದಿನೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಈಗ ನೂಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರನ್ನೂ ನಾನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈ 20 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಬಡವರಿಗೋಸ್ಕರ, ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದುಡಿದದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಯಾವುದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾಗಲೀ ದುಡ್ಡನ್ನುಗಳಿಸಬೇಕು, ಪರರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಪಹರಿಸಬೇಕು, ಅರಾಮಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು, ಎನ್ನುವಂತಹ ದುರಾಶೆ ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನವಿನ ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕ್ಕಾಗಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದ ಹಿತವನ್ನು, ಬಡ ಜನರ

ಹಿತವನ್ನು ನಾಡಿನ ಏಳಿಗೆಯನ್ನೂ ಮರೆತು ಅಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಲಿಯಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ರವರು ಮೂರನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರನ್ನು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು, ಪ್ಲಾನು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಸಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಚೇರ್ಮನ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಐ.ಜಿ.ಪಿ.,ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಲಂಡನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಆದರ್ಶ ಜೀವಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹೋದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಏನಿದೆ ಇದು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ನೂಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಬಾಪೂಜಿಯವರು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂದೇಶವೂ ಉಪದೇಶವೂ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿದ್ದವೋ ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆಯೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಭಾಶ್ ಚಂದ್ರಬೋಸ್, ಡಾ| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಮುಂತಾದ ನಾಯಕರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥಾ ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವರು ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜವಾದದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 20 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತಿವಾದ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ನಮ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು ರಾಜಕೀಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಬೇಕು, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರುವಂತಾಗಬೇಕು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ (ಮಳವಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜಅರಸ್ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ 22 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ವಿಭೂತಿ ಪುರುಷರು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು ಅವರ ತ್ಯಾಗದ ಫಲದಿಂದ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ನಾವು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು 'Democracy is progressing in the Indian soil...' ಎಂದು ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಅಡಳಿತವನ್ನು, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಕೆಲವು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕನ್‌ವೆನ್‌ಸನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಜೀಯವರೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳ

(ಶ್ರೀ ಎಂ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ)

ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅಪಾದನೆಗಳು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ವರೆಗೂ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಅಪಾದನೆಗಳು ಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೀವರೆಡ್ಡಿಯವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ' Even paupers have become multi-Millionaires in the organisation after Independence.' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳನ್ನು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನಾದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು, ಯಾರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಅವರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ನನ್ನನ್ನು ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದರು ಅದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ನಾನು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹೋದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡಿಷಿಯರ್ ಎನ್‌ಕ್ವಾಯರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀರಾಮ ಚಂದ್ರ ಸೀತೆ ವನವಾಸ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಸೀತೆಯ ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಋಷಿಗಳ ಮುಂದೆ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ರೀತಿ ಒಳಪಡಿಸುವ ಮುನ್ನ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ''ಆಹಾ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಪವಾದ ಹೊರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ ?'' ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಿದವನು ತಾನು ಅದೇ ಸತೀತ್ವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಉಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದನೇ ಎಂದು ರೋಕ ಅಪವಾದ ಬರಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸೀತೆಗೆ ಹೊದಲು ತಾನೇ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅದರಂತೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅನೇಕ ಅಪವಾದಗಳು ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇವೆ. ಈ ಅಪವಾದಗಳು ಹೌದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಕ್ಟ್ ಬರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಯಾರು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇನ್ನೂ ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವುಗಳು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ರೂರ್ ಆಫ್ ಲಾ ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ಬರಬೇಕು. ಈ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಪತಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ರೋಕಕ್ಕೆ ನ್ಯತಪಡಿಸಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೈಹಿಂದ್.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ತಂದಿರುವ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ ನ್ಯಾಯ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ನಂಬಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಹ ಈ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದರ ಪರವಾಗಿ ಓಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವಿರುವಾಗ, ಗಾಂಧಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಗಾಂಧಿ ತತ್ವಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಾಂಧಿ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ತಂದಿರುವ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ನರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಈ ರಾಜ್ಯ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ರಾಮನಿಗೆ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದಂತೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಾಜಿ

ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಸ್ತಿವಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವಿಧೇಯಕ ಆಗಬೇಕು. ಈಗ ತಂದಿರುವ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಧೇಯಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರ್ಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಜನ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಲ್ಲ ಆದರ್ಶವಿಲ್ಲ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ, ನೀತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ತಂದಿರುವ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇರೆ ಬಹಳ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಘಟಾನುಘಟಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

"That the Bill be circulated for the purpose of eliciting opinion thereof."

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಒಪೀನಿಯನ್ ಎಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಒಪೀನಿಯನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದ್ದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವಂತಹ ಅಥವಾ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

6-00 P. M.

ಅದರೂ ನಾನು ಏನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮುಂಡಿಸಿದಾಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇರಲಿ, ಆವರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇರೆ ಆ ಕಡೆಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ತತ್ವಗಳು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂತಹವುಗಳು, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಅಡಚಣೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಇದು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಜೀವನವನ್ನು ಪುಟಕ್ಕಿಟ್ಟರೆ ಚಿನ್ನದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 74 (3) ನೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದಿ ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ :

"Where a motion that a Bill be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon is passed, and the Bill is circulated in accordance with that direction and opinions are received thereon, the member in charge if he wishes to proceed with his Bill thereafter, shall move that the Bill be taken into consideration....."

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹಂತ ಇದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಕೈಬಿಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ತಂದುದರ ಉದ್ದೇಶ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಯಾವುವು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೆಲವರು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದವರು ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಡಳಿತದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಂದತಹವರು ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೂ ಹಾಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತಹ ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳಾವುವು ಇವನ್ನೆರ್ನಾ ಮೊದಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮುಗ್ಗರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರ ಗಮನ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೆದರಿ ಕೊಂಡಾರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಾವು ಇಂದು ಸರಕಾರದ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಸರಕಾರ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಇದೆ ಇಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗೆಗೂ ನಾನು ಓದಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪರ್ಸನರ್ ರಾ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅದರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಂತಹ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಜನರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂತಹ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದುದು ಉಂಟು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂತಹ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಂತೆ ನಾನು ಎಲ್ಲೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದುದಕ್ಕೆ ಇರುವಂತಹ ಕಾರಣ ಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon. Minister yields, I wish to say a few words. I am very happy, the Minister always yields.

I made it very clear when this Bill came once before this House. And at that time, the Gevernment has advised the Governor not to give consent for consideration of this Bill in this House. So it was the considered opinion of the Government, that is, one section. It is the considered opinion of the Government that this Bill is not necessary in this country and, therefore, no permission need be give by the Governor for consideration of this Bill in the House. When a section, that is the Government, is opposing the very consideration of this Bill and its principles, then it was felt : let it go for public opinion and let the public judge the conduct of the Ministry, for having advised the Governor not to give permission for moving this Bill. It is with that object that this has been referred to public opinion.

Sri K. H. PATIL.—In addition to that, there is also the conduct of the public workers. Therefore, it is better those persons who are interested in this Bill or not interested, put forth their grievances. It is quite essential to send it for public opinion.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is not correct for the Hon. Minister to say that no case was made out. The Hon. Minister may kindly go through the records of the proceedings.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಈಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾಪ್ರದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಾದರೂ ಸರ್ವಾನುಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಅದನ್ನು ಓಟಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ನಾವು 'ಏಸ್' ಎಂದೆರೆ ಆ ಪಕ್ಷದವರು 'ನೋ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೋ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಾಳೆಯಿಂದ ನಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸುಮ್ಮನೆ ತಾವೇನೋ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಸು ಮಾಡಲು ಹೊರಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ಸವಾಲು ಎಂದಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕ್ಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಇಲ್ಲದ ತಕರಾರುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅವರೇನೋ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ.

(ನಗು)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಾಗ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡದೆ ತಟಸ್ಥಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ಯಾವತ್ತೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರೇ ಶ್ರಿಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು. ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಮುಂದಿನ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ತಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಪುನಃ ಮುಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅನುಮತಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಅವರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಆಖೈರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮದೇ. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ನಾವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಗವರ್ನರ್ ಸಹ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆಗಸ್ಟ್ 30, 1968ರಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು "I am directed to state that the Governor has declined to grant the recommendation for the consideration of this Bill." ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿಯೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಹೇಳಬೇಕಾದಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿದಂಥಾವರು. ಅವರು ಈ ವಿಷಯ ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದು ನರಿ, ಕೇಳಿದರು. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಇದು ಮುಂದೆ ಕನ್ಸಿಡರೇಷನ್‌ಗೆ ಬರಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದು ಕನ್ಸಿಡರೇಷನ್ನಿಗೆ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಗವರ್ನರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಅಡ್ವೈಸ್ ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದೆನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In other words you are not agreeable. Why did not the Governor give consent? What advice you gave to the Governor. Constitutionally the Government advises and the Governor agrees. That means, if you had agreed, the Governor would have been very glad to give his consent. What were the compelling reasons for you not to advise the Governor to give consent?

Sri L. SRIKANTIAH.—I disagree with the hon'ble Sri Siddaveerappa. What advice was tendered by the Government to the Governor is strictly confidential,

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Not that I am unaware of it. I want to know whether they have tendered any advice to the Governor. Then the logical deduction will follow.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಮಗೇ ಆಗಲಿ, ನಿಮಗೆ ಆಗಲಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಇರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ನಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚಿಗೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಅನುಮತಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುದುವು ಏತಕ್ಕೆ?

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆ ತರಬೇಕಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Do you agree with the principles of the Bill?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಎರಡನೆಯದು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಮೇಲಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್‌ರವರು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬರುವಂಥ ದೂರುಗಳು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಕೆರೆಯವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟೀವ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಅವರು ಲೋಕಪಾಲ್ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದೂ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ರವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇಂಥಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 22ರಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 2 ಮತ್ತು 3ರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ದೂರುಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 2ರ ಪ್ರಕಾರ ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಷನ್ 26 ಸಬ್‌ಸೆಕ್ಷನ್ (2) ರಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಫರ್‌ಫೀಟ್ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತಂದಿರಿ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದಂಥ ನಿಮ್ಮಂಥ ಹಿರಿಯವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕುಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಿಮ್ಮಂಥ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಒಂದು ಸಾರಿ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಂಡಾರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿರತಕ್ಕ ತತ್ವವೇನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸರ್ಕಾರದ ಅಡ್ವೈಸ್ ಮೇರೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಬಂದ ಮೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು, ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಬಾರದು ಎಂದಿಲ್ಲ.

Sri K. PUTTASWAMY.—My case is we represent public opinion very effectively.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—There are so many instances where you have changed your opinion on public pressure.

ಆದುದರಿಂದ ಇದೂ ಕೂಡ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ.

ಹೊಸಬರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕುದು ನಮಗೆ ಅರಿವಾಯಿತು. ಗುಣಕ್ಕೆ ಮತ್ಸರ ಪಡುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೂಡದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ, ಪರಿಪುಷ್ಟವಾದ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಕಮಿಷನ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ. ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, "The appropriate Government may, if it is of opinion..."

Sri K. PUTTASWAMY.—I do not want to interrupt the hon'ble Member. He is free to say whatever he want to say, but etiquette of debate demands that he should have stated all points earlier. The right of reply is given only to meet the points that I have raised. If he wants to mention new points I have no objection. He can do that.

Sri K. H. PATIL.—It is the duty of the mover to give an outline of the Bill in the first instance and at the end of the debate while replying he will have to meet all the pointsand substantiate his motion.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಬಹುದು, ಕಮಿಷನ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ, ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ, ಲೋಕಪಾಲರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಇರುವಾಗ ಈ ಕಾನೂನು ಏಕೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬರಬಹುದು. ಅವರ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಅನುಮಾನವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಮಿಷನ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

Section 3 of the Commission of Enquiry Act :

"The appropriate Government may, if it is of opinion that it is necessary so to do..."

ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಬಂದರೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬಿಡಬಹುದು. ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಮಾನ ಭಾರಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಯಜಮಾನನಾದವನು ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ದೂರು ಬಂದಾಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾಜಮಾನ ಆದವನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಒಬ್ಬ ಅಗಸ ಏನೋ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅನುಮಾನಪಟ್ಟ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರರು, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರಾಗಿ ಇರುವುದು ಕಷ್ಟ. I wish they become Ramas and Harischandras ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ದೂರು ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು !

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಲೋಕಪಾಲರ ನೇಮಕದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ :

"The President shall on the advice of the Prime Minister appoint a person..."

ಯಾರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಲೋಪಗಳಿವೆ. ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

"17. Constitution of Commssion—(1) The Governor shall, as soon as he receives a report under section 16, refer it to a Commission of Inquiry consisting of one or more members, as the Governor may think fit, nominated as hereinafter provided.

On a request in this behalf being made by the Governor, the Chief Justice shall nominate the member or members of the Commission as follows"

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಥವ ಇತರರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಬಂದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನೂ, ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಇಂಥವರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಬಂದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಮಟ್ಟದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನೂ, ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಅದವರು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಎನ್ನುವಂಥ ದೂರಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟಾಗಿ ಒಂದು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಇರಲು ಕಮಿಷನ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಕ್ಟ್, ಲೋಕಪಾಲರ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಕ್ಟ್ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಗವರ್ನರ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಚೇರ್‌ಮನ್, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಮಂತ್ರಿ, ಸರ್ಕಾರ ಇವರು ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮನ ಒಲಸಬಹುದು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮನ ಒಲಸಬಹುದು, ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕಾಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲು ಇದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಧೀರರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಧೀರರು ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಳಸಲು ಸಭೆ ತನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

6-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—I will put the Motion to the House. The question is :

"That the Mysore Public Men Inquiries Bill, 1968, be circulated for eliciting public opinion thereon by 1st April 1969."

The House divided : Ayes 27 Noes 55

The motion was negatived